

Ocena książek • Book reviews

„Z dziejów gdyńskiej onkologii”

Eugenia Jordan, Elżbieta Kruszewska

Gdynia: Polski Komitet Zwalczenia Raka, stron 124
ISBN 978-83-926189-0-4

Ukazała się interesująca i dobrze wydana monografia ponad 40-letnich dziejów onkologii w Gdyni.

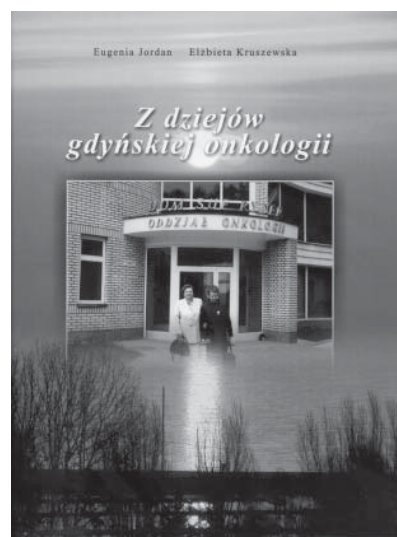
Początki gdyńskiej onkologii nierozzerwanie związane są z osobą Lady Ryder of Warsaw. Jej fundacja wsparła finansowo powstanie ośrodka onkologicznego w Szpitalu Morskim w Gdyni. Ośrodek stopniowo rozwijał się, powstawały w nim nowe oddziały, zakłady i przychodnie, a w 2005 roku stał się Centrum Onkologii w Gdyni.

Osobie Lady Ryder poświęcono w monografii wiele miejsca – i słusznie. Jej szczególne związki z Polską rozpoczęły się podczas wojny – w czasie jej służby w Sekcji Polskiej ściśle tajnego Zarządu Operacji Specjalnych, koordynującego ruch oporu w okupowanych krajach Europy. Brała m.in. udział w przygotowywaniu polskich oficerów – „cichociemnych” – do zrzutów nad Polską. Po wojnie stworzyła Fundację Sue Ryder niosącą pomoc ludziom chorym i cierpiącym. Za swą niezwykłą działalność przyznano jej najwyższe wyróżnienia, a gdy otrzymała tytuł szlachecki, dla podkreślenia szczególnej więzi z Polską za miejsce tytularne wybrała Warszawę, tytułując się – Lady Ryder of Warsaw.

W pierwszej części książki dr Eugenia Jordan omawia historię powstania nowego ośrodka, który powstał z inicjatywy Lady Ryder. Kamień węgielny położono w grudniu 1990 r. Rozdział ten jest bogato ilustrowany. Wymieniono też licznych darczyńców, którzy wsparli projekt. Szczególnie poruszający jest dar pani Krystyny Kaweckiej z Nottingham, przyjaciółki Lady Ryder. Przekazała ona całe honorarium (10 tysięcy funtów), jakie otrzymała za tom swoich wspomnień z łagrów sowieckich *Journey without a ticket – to England through Siberia*.

Kolejne rozdziały omawiają działalność leczniczą w latach 1964-97 i przedstawiają Gdański Oddział Obywatelskiego Komitetu Zwalczenia Raka.

Następne rozdziały są autorstwa dr Elżbiety Kruszewskiej. Pierwszy to omówienie działalności onkologicznej w Szpitalu Morskim w latach 1997-2003, po odejściu na emeryturę szefowej radioterapii i wieloletniej konsultantki wojewódzkiej dr Eugenii Jordan. Drugi, obszerny, przedstawia okres 2003-2007, kiedy doprowadzono do powstania Gdyńskiego Centrum Onkologii przy Szpitalu Morskim im. PCK. Oba dostarczają mno-

gości faktów i dat, są też bogato ilustrowane kolorowymi fotografiami.

Ostatni rozdział „Zespoły i ich kierownicy” przygotowały obie Autorki. Zebrano w nim biogramy zawodowe kadry gdyńskiej onkologii, zaopatrując każdy w fotograficzny portret. Całość zamyka wybór bibliografii prasowej na temat Ośrodka i Centrum, kalendarium od 1964 roku i skorowidz nazwisk.

W sumie – powstała cenna publikacja dokumentująca narodziny i dynamiczny rozwój onkologii w Gdyni. Chroni od zapomnienia wieloletni trud i pracę ogromnie zasłużonych ludzi. Takiej monografii należy życzyć każdemu ośrodkowi onkologicznemu w Polsce.

Prof. Edward Towpik
Redakcja Naukowa
Centrum Onkologii – Instytut
im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie